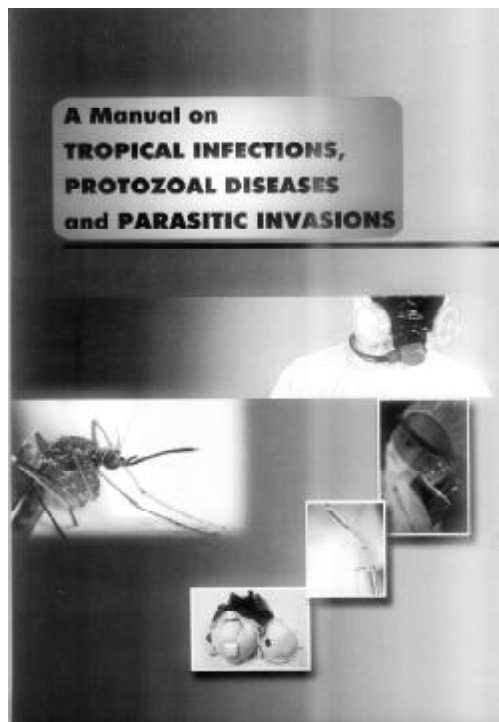

РЕЦЕНЗІЇ

© Андрейчин М.А., Качор В.О., 2011
УДК 61(09)(477)

**Zhydkikh V., Zaitsev I., Miroshnichenko V., Chebalina E., Tuynov V.,
Zaplotnaya A., Salonikidi A., Kiriyyenko V. A manual on tropical
infections, protozoal diseases and parasitic invasions. — Донецьк, 2010.
— 358 с.**

Актуальність нового англомовного посібника з тропічних хвороб, протозойних захворювань і паразитарних інвазій не викликає жодних сумнівів. Тропічні хвороби були і залишаються важливим фактором, який суттєво впливає на тривалість життя та якість здоров'я населення багатьох країн переважно із жарким кліматом. Низький рівень санітарної культури частини населення і розвитку медичної служби, недостатнє харчування, своєрідність способу життя визначають особливості клінічного перебігу багатьох захворювань. Більше половини людства уражене паразитами, що є основною причиною смертності у країнах, які розвиваються. У розвинутих країнах більшу загрозу вони становлять для осіб, які отримували імуносупресивну терапію, і ВІЛ-інфікованих. Нові досягнення фундаментальної науки допомогли краще зрозуміти механізми передачі, патофізіологічні зміни, поліпшили діагностичні можливості, що сприяє ефективнішій боротьбі із паразитарними хворобами.

Всесвітня організація охорони здоров'я загострила увагу світової спільноти на актуальності паразитарних захворювань і виділила серед них п'ять основних, які завдають найбільшої шкоди – малярію, трипаносомоз, лейшманіоз, шистосомоз і філяріоз.

Орієнтуючись на сучасні потреби, автори обговорюваного посібника детально розглянули найбільш актуальні тропічні інфекції, протозойні і паразитарні інвазії.

Посібник складається з п'яти розділів. У першому подано інформацію про вірусні геморагічні гарячки. Із сучасних позицій розглянуто їх етіологію, епідеміологію, патогенез, клініку, діагностику, лікування й профілактику. Згадані такі рідкісні нозології, як Південно-американські, Rift Valley та гарячку Західного Нілу. Акцентовано увагу на принципах організації амбулаторно-поліклінічного і стаціонарного лікування, що буде особливо корисним для практичної охорони здоров'я.

Друга частина книги присвячена висвітленню рикетсіозів: епідемічного та ендемічного тифів, тифоїдних гарячок (Скелястих Гір, марсельської, кенійської, африканської, індійської гарячок), цуцугамуші, гарячки Ку та деяких інших. Нозології описані за уніфікованою схемою.

У третій частині йдеться про поворотний тиф, хворобу Лайма. Остання стає актуальною і для України через нашествя кліщів і масовість укусів ними останніми роками.

У четвертій частині висвітлюються протозойні інвазії: малярія, амебіаз, трипаносомоз, лейшманіоз, токсоплазмоз. Звичайно, малярії відведено чільне місце, оскільки щорічно на це захворювання страждає 500 млн осіб, приблизно 3,5 млн гине. Авторами наведено особливості перебігу і лікування малярії у вагітних й дітей.

П'ята частина посібника містить інформацію про найбільш поширені гельмінтози, їх класифікацію. Читач почерпне чіткі відомості про їх географічне поширення, природний резервуар, морфологію, життєвий цикл і патогенність паразита, епідеміологію, лабораторну діагностику, лікування та профілактику.

Книга написана на основі опрацювання 367 найновіших англомовних джерел літератури. Варто відзначити логічну побудову, багатий ілюстративний матеріал. У таблицях вміло узагальнені численні дані, що допома-

гає легшому сприйняттю матеріалу для пересічного читача. У цілому книга читається з інтересом. Чомусь не вказано місце і рік видання книги та назву видавництва.

Оскільки в Україні збільшується число іноземних студентів-медиків, видання цього англomовного навчального посібника дуже на часі. Книга також буде

корисна в післядипломному вдосконаленні лікарів-інфекціоністів, лікарів загальної практики й сімейної медицини, фахівців профілактичної медицини.

*Член-кор. НАМН України, проф. М.А. Андрейчин,
доц. В.О. Качор (Тернопіль).*

© Андрейчин М.А., Барштейн В.Ю., 2011
УДК 61(09)(477)

Думанський Ю.В., Синяченко О.В. Історія медицини України в дзеркалі фалеристики. Каталог медичних знаків. — Донецьк: Видавець Заславський О.Ю., 2011. — 320 с.

Щойно побачила світ фундаментальна праця відомих колекціонерів і видатних вчених із Донецька членів-кореспондентів НАМН України, професорів Ю.В. Думанського та О.В. Синяченка «Історія медицини України в дзеркалі фалеристики. Каталог медичних знаків» – найбільш повне видання на цю тему з кольоровим зображенням і описом понад 1800 знаків, що стосуються української медицини, її славних сторінок у минулому й у наші дні.

Окремі розділи присвячені організації охорони здоров'я, Українському Червоному Хресту, медичним навчальним, науково-дослідним і лікувальним закладам, а також аптекам, медичним музеям, виставкам, бібліотекам, підприємствам, відомим вченим. Один з авторів цього унікального твору зізнався, що колекціонуванням і дослідженням медичних знаків, значків і жетонів, які прямо чи опосередковано причетні до медицини в Україні, займається понад 40 років, і це захоплення не тільки приносить йому нові знання, розширює світогляд, але й викликає естетичну насолоду.

Найбільший розділ книги займає ілюстративний опис наукових форумів з різних спеціальностей: терапевтичних, хірургічних, стоматології, педіатрії, акушерства і гінекології, неврології, рефлексотерапії і психіатрії, анестезіології, реаніматології, інтенсивної терапії й медицини катастроф, гігієни і санітарії, інфекційних хвороб, епідеміології, бактеріології і паразитології, рентгенології та радіології, анатомії, гістології та ембріології, патологічної фізіології, фармакології, фармації, біохімії та лабораторної справи.

Науковцям і лікарям, які професійно пов'язані з інфекційними та паразитарними хворобами, особливо цікаво буде ознайомитись з історичними подіями і особистостями в цій важливій ділянці медицини через призму фалеристики. Немало читачів уперше мають змогу побачити зображення почесного знака Червоного Хреста, виготовленого на вшанування видатного українського епідеміолога Д.К. Заболотного (1866-1929), який зробив неоціненний внесок у вияснення природних осередків чуми. Привертають увагу медаль «За припинен-